DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
11. Sınıf · Felsefe · 9. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Teknoloji Bağlamında Ontolojik Problemler: Ontolojik Anlam Kaybı, Yabancılaşma, Sanal Gerçeklik, Yapay Zekâ ve Transhümanizm

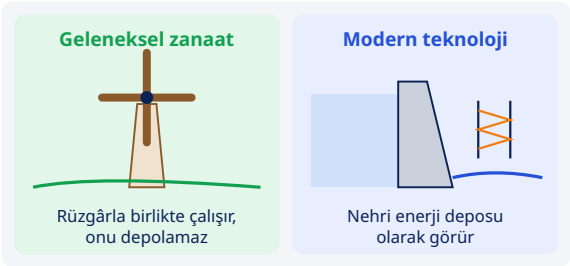
Modern teknolojinin yol açtığı ontolojik anlam kaybını (Heidegger'in çerçeveleme kavramı) ve yabancılaşmayı çözümler. · Sanal gerçeklik, simülasyon ve yapay zekânın gerçeklik, bilinç ve zihin kavramlarına etkisini sorgular. · Transhümanizm ve posthümanizmin insan doğası, ahlaki öznellik ve insan onuru açısından doğurduğu argümanları değerlendirir.

HATIRLAYALIM

- Heidegger'e göre modern teknoloji doğayı ve insanı içsel değeri olan varlıklar yerine kullanıma hazır bir stok (Bestand) olarak çerçeveler (Ge-stell).
- Baudrillard'a göre dijital kopyalar (simülakr) gerçeğin yerini alarak hipergerçeklik oluşturur; Searle, sembol işlemenin anlama ve bilinç olmadığını savunur.
- Transhümanizm biyolojik sınırların teknolojiyle aşılmasını savunur; eleştirmenler insan doğası, onur ve eşitlik açısından uyarır.

1 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki karşılaştırma Heidegger'in teknoloji görüşüyle ilişkilendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılır?

(A) Modern teknoloji doğayı bir stok, bir enerji deposu olarak çerçeveler.
(B) Geleneksel zanaat doğayı modern teknolojiden daha çok sömürür.
(C) Teknoloji yalnızca tarafsız bir araçtır.
(D) Doğanın değeri yalnızca ürettiği enerjiyle ölçülür.

2 EŞLEŞTİRME

Düşünürleri teknolojiyle ilgili görüşleriyle eşleştiriniz.

☐ 1. Heidegger
☐ 2. Baudrillard
☐ 3. Turing
☐ 4. Habermas

a) İnsandan ayırt edilemeyen yanıtların makinede düşünmeyi tartışmaya açtığı
b) Modern teknolojinin varlığı kuşatan çerçeveleme biçimi olduğu
c) Genetik müdahalelerin insan doğasını ve onurunu tehdit ettiği
d) Kopyaların gerçeğin yerini alıp hipergerçeklik oluşturduğu

3 KISA CEVAP

Bir nehrin yalnızca santralin su deposu olarak görülmesi Heidegger'e göre neden ontolojik anlam kaybıdır?

4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Teknoloji ve ontoloji ile ilgili aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Heidegger'e göre tekhne, varlığın doğayla uyum içinde açığa çıkmasına eşlik eder.	☐	☐
Baudrillard, dijital kopyaların gerçeği daha anlaşılır kıldığını savunur.	☐	☐
Transhümanizm, insanın biyolojik sınırlarının teknolojiyle aşılmasını savunur.	☐	☐
Turing Testi, makinenin bilinç sahibi olduğunu kesin olarak kanıtlar.	☐	☐

5 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görselde Searle'ün Çince Odası düşünce deneyi şematize edilmiştir. Searle bu deneyle aşağıdakilerden hangisini savunur?

(A) Kurallara göre sembol işlemek, anlamak ve bilinç sahibi olmak demek değildir.
(B) Doğru yanıt veren her sistem düşünüyor demektir.
(C) Çince öğrenmenin en iyi yolu kural kitabıdır.
(D) İnsan zihni bir bilgisayardan farksızdır.

6 SIRALAMA · DÜŞÜN

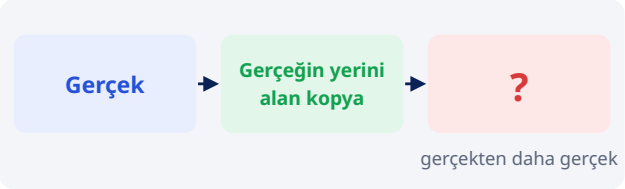
Heidegger'e göre modern teknolojinin yol açtığı anlam kaybı sürecini oluş sırasına göre diziniz.

☐ İnsan varoluşsal anlamını yitirir.
☐ Doğa depolanacak bir stoka dönüştürülür.
☐ İnsan kendini de bir 'insan kaynağına' indirger.
☐ Doğa yalnızca kaynak olarak görülmeye başlanır.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki simülasyon kuramı zincirinde soru işaretiyle gösterilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

(A) Hipergerçeklik
(B) Tekhne
(C) Posthümanizm
(D) Çerçeveleme

8 TABLOYU TAMAMLA

Kavramların anlamlarını tablodaki boşluklara yazınız.

Kavram	Anlamı
Ge-stell	
Bestand	
Simülakr	
Posthüman	

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

Aşağıdakilerden hangisi teknolojik yabancılaşmaya örnek gösterilebilir?

(A) Bildirim gelmediğinde huzursuzlanan ve gününü önerilen içeriklerle geçiren bir birey
(B) Ders notlarını dijital ortamda düzenleyen bir öğrenci
(C) Uzaktaki akrabasıyla görüntülü konuşan bir kişi
(D) Haritadan yol tarifi alan bir sürücü

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki şema, sanal gerçeklik teknolojilerinin hangi ontolojik sorununa dikkat çekmektedir?

(A) Fiziksel mekân ile dijital mekân arasındaki sınırın bulanıklaşması
(B) Doğanın yalnızca enerji kaynağı olarak görülmesi
(C) Genetik müdahalelerin eşitsizlik doğurması
(D) Makinelerin sembol işleyememesi

11 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Genetik düzenlemeyle zihinsel kapasitesi artırılmış bireylerin ortaya çıkmasını insan onuru ve eşitlik açısından değerlendiriniz.

12 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki uygun kavramlarla tamamlayınız. Kutudaki bir kavram kullanılmayacaktır.

avatar | Turing | transhümanizm | tekhne | aksiyoloji

1. Doğayla uyum içinde üretim yapan geleneksel zanaata Heidegger _____ der.
2. Bir makinenin insan gibi düşünüp düşünmediğini yanıtlarıyla sınayan ölçüt _____ Testi'dir.
3. Bireyin sanal dünyadaki dijital temsiline _____ denir.
4. İnsanın kapasitesinin teknolojiyle artırılmasını savunan akım _____ akımıdır.

13 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki numaralı görüşlerden hangileri transhümanizmi eleştiren yaklaşımlara aittir?

1. Yaşlanma ve hastalık teknolojiyle aşılabilir.
2. Genetik tasarım insan onurunu zedeler.
3. Erişim eşitsizliği biyolojik bir kast doğurabilir.
4. İnsan kapasitesi protezlerle artırılmalıdır.

(A) 1 ve 2
(B) 2 ve 3
(C) 3 ve 4
(D) 1 ve 4

14 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına uyan kavramları yazınız. Turuncu kutulardaki harfler, ontolojinin konusu olan temel kavramı verecektir.

Sanal dünyada kişiyi temsil eden dijital kimlik (6 harf) ☐☐☐☐☐☐
Baudrillard'ın gerçeğin yerini alan kopyaya verdiği ad (8 harf) ☐☐☐☐☐☐☐☐
Adıyla anılan makine zekâsı testinin sahibi (6 harf) ☐☐☐☐☐☐
Çince Odası deneyini ortaya koyan düşünür (6 harf) ☐☐☐☐☐☐
Düşünme, anlama ve yargılama yetisi (4 harf) ☐☐☐☐
Erişim eşitsizliğinin doğurabileceği katı toplumsal tabaka (4 harf) ☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

15 ÇOKTAN SEÇMELİ

Turing Testi'nde bir makinenin düşündüğünün kabul edilmesi için hangi ölçüt esas alınır?

(A) Yanıtlarının insan yanıtlarından ayırt edilememesi
(B) Duygularını ifade edebilmesi
(C) Bedensel bir varlığa sahip olması
(D) Kendi kodunu yazabilmesi

16 KISA CEVAP

Sanal dünyadaki avatar kimliği hangi durumda ontolojik bir gerçeklik kopuşuna yol açar?

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.